

СЕКЦІЯ «ЗАКОРДОННА ПРАКТИКА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ»

Нестерчук Т. В.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв
Науковий керівник – **Боднар О. А.**, к. е. н, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ВПРОВАДЖЕННЯ FINTECH ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ФІНАНСАМИ: ІНОЗЕМНИЙ ДОСВІД

Впровадження сучасних фінансових технологій, відомих як FinTech, є неабияким кроком у розвитку державних фінансів у всьому світі. Цей інноваційний підхід до управління грошовими потоками та фінансовими ресурсами не лише спрощує процеси, але й забезпечує високий рівень ефективності та безпеки. У світлі швидких змін у глобальному фінансовому середовищі та необхідності вдосконалення державного фінансового управління, іноземний досвід впровадження FinTech технологій стає джерелом інформації для українських регуляторів та фінансових установ.

Сьогодні FinTech – це технології, що застосовуються в фінансовій сфері, та використовуються для того, щоб допомогти компаніям керувати фінансовими аспектами свого бізнесу, включаючи нові програми та додатки, процеси та бізнес-моделі [1].

FinTech може бути успішно впроваджено в різні сфери управління грошовими коштами державного сектору, реформуючи та покращуючи їхню операційну ефективність та прозорість. Важливі галузі застосування включають [2]:

1. Казначейські платежі: використання FinTech технологій дозволяє автоматизувати та оптимізувати процеси казначейських платежів. Електронні системи можуть забезпечити точну та швидку обробку фінансових транзакцій, мінімізуючи ризики помилок та забезпечуючи безпеку фінансових операцій;

2. Збір податків і неподаткових надходжень: FinTech може полегшити збір податків та інших надходжень для державного бюджету. Електронні системи можуть автоматизувати процеси стягнення платежів, виявлення податкових обов'язків та моніторингу неподаткових надходжень, що сприяє підвищенню ефективності та зменшенню можливостей для фінансових зловживань;

3. Управління боргом: використання FinTech технологій управління боргом дозволяє ефективно моніторити і керувати державним боргом. Аналітичні інструменти, блокчейн-технології та інші інноваційні рішення

можуть сприяти оптимізації рівня боргових зобов'язань та зниженню їхньої вартості;

4. Аналітика та звітність: впровадження FinTech дозволяє отримувати швидку та точну фінансову аналітику та звітність, що є критичним для прийняття рішень в державному секторі. Автоматизовані засоби обробки даних та аналітичні інструменти спрощують процес аналізу та сприяють плануванню бюджету та ресурсів;

5. Цифрова ідентифікація та безпека: FinTech також може покращити системи цифрової ідентифікації та кібербезпеки, щоб забезпечити захист фінансових даних та персональної інформації громадян.

Розробка та впровадження платформ для обміну даними в рамках відносин G2G (держава для держави), G2B (держава для бізнесу) та G2C (держава для громадян) є ключовим аспектом управління грошовими коштами державного сектору. Ці платформи відкривають перед корисувачами можливості для покращення ефективності та прозорості взаємодії між різними групами суб'єктів та сприяють оптимізації фінансових процесів [3].

G2G (держава для держави): електронна взаємодія між державними органами та установами вимагає сучасних інформаційних рішень. Онлайн-платформи для G2G дозволяють уряду підвищити внутрішню ефективність, спрощуючи обмін даними між різними відомствами, покращуючи координацію та швидкість реагування на виклики державного управління.

G2B (держава для бізнесу): забезпечення легкого доступу бізнесу до інформації та послуг уряду може значно полегшити фінансовий процес для компаній. Платформи G2B допомагають у вирішенні податкових та регуляторних питань, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності бізнесу та стимулює інвестиційний клімат.

G2C (держава для громадян): застосування інформаційно-комунікаційних технологій для покращення державних послуг для громадян робить доступ до грошових ресурсів та послуг більш зручним і ефективним. Громадяни отримують можливість легко користуватися державними ресурсами, включаючи системи соціального захисту та фінансову допомогу.

Програми використання FinTech в управлінні грошовими коштами державного сектору, зокрема програми G2P, виявилися надзвичайно корисними під час пандемії COVID-19 та інших кризових ситуацій. Давайте розглянемо деякі з них докладніше [2]:

1) програма Novissi в Того. У квітні 2020 року уряд Того відзначив важливість надання фінансової підтримки своїм громадянам під час пандемії COVID-19. Уряд створив та запустив цифрову масштабну платформу для масових виплат, яка дозволяла отримувачам зареєструватися та отримувати мобільні гроші за декілька секунд, навіть за допомогою базових мобільних телефонів без доступу до Інтернету.

Перша фаза програми використовувала базу даних виборців для ідентифікації отримувачів. Друга фаза програми використовувала супутникові

знімки, метадані мобільних телефонів та машинне навчання для виявлення найвразливіших осіб, переважно інформальних працівників, в 200 найбільш вразливих округах.

2) Програма в Індії. Уряд Індії передавав кошти безпосередньо на банківські рахунки майже 500 мільйонам бенефіціарів в рамках пакетів допомоги від 2020 року, пов'язаних з COVID-19. Для забезпечення цих платежів використовувалися існуючі бази даних у системі публічного фінансового управління (PFMS), комерційні банківські системи та дані бенефіціарів різних соціальних програм.

3) Програма в Бразилії. У Бразилії кількість отримувачів безпосередніх грошових переказів зросла з 14 мільйонів до 50 мільйонів після того, як уряд використовував масштабні рішення на основі хмарних технологій для онлайн-банківських додатків.

4) Програма в Есватіні (колишня Свазіленд). В Есватіні перейшли від готівкових та чекових виплат до виплат пенсій для літніх громадян за допомогою мобільних грошей. Країна використовувала свою сильну мережу обслуговування готівки та національну систему ідентифікації для здійснення цифрових платежів за допомогою мобільних грошей.

Ці програми показують, як FinTech-рішення можуть бути успішно використані для розподілу коштів у державному секторі під час кризових ситуацій. Вони дозволяють урядам швидко та ефективно надавати фінансову допомогу своїм громадянам, зменшуючи бюрократичні процеси та забезпечуючи доступ до коштів для тих, хто цього найбільше потребує.

Отже, розглянутий іноземний досвід впровадження fintech технологій для управління державними фінансами може бути використаний в нашій країні з метою адаптації взаємодії суб'єктів фінансового ринку та державних фінансів – користувачів та органів управління.

Список використаних джерел:

1. Фінансові технології. Wikipedia. 2023. ULR: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D1%96_%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97
2. Gerardo Uña, Alok Verma, Majid Bazarbash and Ms. Naomi N Griffin. Fintech Payments in Public Financial Management: Benefits and Risks. *International Monetary Fund*. Volume 2023, Issue 020. P. 36. DOI: <https://doi.org/10.5089/9798400232213.001>. ULR <https://www.elibrary.imf.org/view/journals/001/2023/020/article-A001-en.xml>
3. Платформи обміну даними (G2G, G2B, G2C). Медирент | Інформаційні технології. 2023. ULR <https://medirent.ua/solutions-products/public-sector-enterprise-solutions/data-exchange-platform-g2g-g2b-g2c>.